

“Levlake” Hadisini destekleyen ayet var mıdır?

**Karadeniz Ereğli’den Muhammed Danışmaz:
“Levlake hadisini destekleyen âyet var mıdır?”**

MÂNÂ İTİBARIYLA SIKINTI YOK

Meşhur levlake hadisini hatırlatalım: Cenâb-ı Hak Peygamber Efendimiz’e (asm) şöyle buyurmuştur: “Levlake lavlake lema halaktü’l-eflak” (Sen olmasaydın, sen olmasaydın Ben âlemleri yaratmazdım.)

Bu metinden anlaşılıyor ki, bu bir hadis-i kutsidir.

Bu hadis-i kutsi mana itibariyle doğrudur. Yani en azından Kur’ân’a aykırı değildir. Resul-i Ekrem Efendimiz’e (asm) mutabıktır. Peygamber Efendimiz (asm) bu hadis-i kutsideki kutsi manayı hayatıyla, sünnetiyle, ahlâkıyla, diniyle, kitabıyla hak etmiştir.

Fakat bu hadis, bilinen ve güvenilen meşhur hadis kitaplarında yer almaz. Bu sebeple hadis münekkitleri bu hadisi usul bakımından eleştirmişlerdir. Hadisi rivayet usûlü açısından eleştirenlere saygı duyuyoruz.

AKLA VE HİKMETE UYGUNDUR

Fakat hadis, bin küsur yıldır ümmet tarafından doğru telâkki edilmiş ve kabul edilmiştir. Birçok âlim hadisi mana itibariyle doğru saymış ve Peygamber Efendimiz’in (asm) kâinattaki konumunu bu hadisle izah etmiştir.

Meselâ İmam-ı Rabbani, Mevlânâ Halid-i Bağdadi, Şeyh Ahmed-i Cezerî, Mevlânâ Cami, Nimetullah bin Veli gibi mutasavvıflar hadisin manasını doğruladıkları gibi; Suyutî “El-Leali-l Masnua” adlı eserinde (1/sh. 272); Aliyyü’l-Kari “Esrar-ül Mertüa (sh. 295)” ve “Şerhu’ş-Şifa (1/sh. 6)” adlı eserlerinde; Muhammed Said Zalûl, Tahkik adlı eserinde (sh. 194); Şevkani, “El-Feraid-ül Mecmua” adlı eserinde (sh. 326) ve Aclunî “Keşfü’l-Hafa” adlı eserinde (sh. 2/164) bu hadisi zikretmişlerdir. Keza Hafız Acluni, Aliyyü’l-Kari, İbn-i Teymiyye gibi müellifler eserlerinde, ‘bu söz, hadis usûlüne uygun bir rivayetle gelmemiş olsa dahi, manası haktır ve doğrudur’

demişlerdir. Yani hadisi, Peygamber Efendimiz'in (asm) Kur'ân'da geçen evsafına uygun bulmuşlardır.

Keza söz konusu hadisi Bediüzzaman Risale-i Nur'un hemen her yerinde akla ve hikmete uygun şekilde izah etmiştir.

BEDİÜZZAMAN MİHENGE VURULMaktan KAÇMIYOR

Hızlı Bediüzzaman münekkitleri, bu hadisi risalelerine aldı diye de Bediüzzaman'ı topa tutarlar. Neymiş efendim, risalelerde zayıf hadisler varmış! Sakıncası yok; eleştirsinler. Onlara da saygı duyarız. Bediüzzaman da zaten mihenge vurulmaktan kaçmıyor. En nihayet "fihi nazarun", yani "Bu, Bediüzzaman'ın görüşüdür" diyecekler ilmin namusu gereği. Daha ötesi yok! Yalnız mihenginiz sağlam olsun! Hadis Kütüb-ü Sitte'de yok diye hadisi oraya sokacak halimiz yok! Kütüb-ü Sitte'nin her sahih hadisi içinde bulundurduğunu da kimse söyleyemez! Esasen usûlcülerin eleştirisinden Kütüb-ü Sitte de nasibini alıyor.

Hadisin Kur'ân âyetleriyle desteklenmesi, en azından Kur'ân'a aykırı olmaması, ümmetin bin yıldır kabulü bulunması, birçok muteber âlimin hadisi kabul etmesi ve manasını doğru bulması ve nihayet Bediüzzaman'ın hadisi eserlerine alıp hikmetleriyle manasını izah etmesi bizce hadisi muteber saymamız için yeterlidir. Bizce mana önemlidir. Usûlcüler hadisi tartışmaya devam edebilirler. Onları seviyoruz.

LEVLAKE HADİSİNİ DESTEKLEYEN ÂYETLER

1- "Biz seni, ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik."1 Bu âyette âlemden maksat "eflak"tır. Yani kâinattır. Şimdi "âlem" yerine "kâinat"ı koyalım ve âyeti mefhum-u muhalifiyle okuyalım: "Biz seni, kâinata rahmet olmasaydın göndermezdik."

Şimdi soralım: Hazret-i Muhammed (asm) kâinata rahmet olmasaydı gönderilmeyecekse eğer; Hazret-i Muhammed'siz (asm) bir kâinat yaratılır mıydı? Hazret-i Muhammed (asm) ile kâinatı terazinin birer kefesine koyup tartsak, mana bakımından hangisi ağır gelir? Bediüzzaman'ın ifade ettiği gibi, hiç şüphesiz, kâinat Hazret-i Muhammed'le (asm) mana kazanmıştır. Bunda şüphe yoktur!

2- "Ey Peygamber! Biz seni bir şahit, bir müjdecî, bir uyarıcı, Allah'ın izniyle Allah'a çağırıcı ve nur saçan bir kandil olarak gönderdik."2

3- "Ve sen elbette en yüksek bir ahlâka sahipsin."3 Kâinata Hazret-i Muhammed'in (asm) getirdiği dinden daha parlak bir nur olmadığı gibi, O'nun kitabından daha

büyük bir kitap yok ve O'nun ahlâkından daha yüksek bir ahlâka sahip olan kimse yoktur. Öyleyse kâinat beden ise, Hazret-i Muhammed (asm) bu bedenin ruhudur. Öyleyse beden ruh için yaratılmıştır söylemi doğrudur. Yani Bediüzzaman'ın ifadesiyle: "O nur olmazsa, kâinat da, insan da, hatta her şey dahi hiçe iner. Evet, elbette böyle bedî bir kâinatta, böyle bir zat lâzımdır; yoksa kâinat ve eflâk olmamalıdır."4

Dipnotlar:

- 1- Enbiyâ Sûresi,107.
- 2- Ahzap Sûresi: 45 ve 46.
- 3- Kalem Sûresi: 4.
- 4- Bediüzzaman, Sözler, s. 373.